

לקריאת הגרסה האנגלית המלאה: 10.1787/9789264261488-en

חברה במבט חטוף 2016 אינדיקטורים חברתיים של OECD

תקציר בעברית

בשנת 2015, 15% מאוכלוסיית הצעירים במדינות OECD - כ- 40 מיליון צעירים - לא נמצאו במערכת החינוך, בתעסוקה או בהכשרה מקצועית (NEET). יותר משני שלישים מהם כלל לא חיפשו עבודה בצורה אקטיבית. על פי הערכות, ההכנסה הגולמית הכוללת שאפשר היה להפיק בשנת 2014 מצעירים אלה, המכונים בקצרה NEETs, נעה בין 360 לבין 605 מיליארד דולר, דהיינו 0.9% - 1.5% מהתמ"ג של כלל המדינות החברות בארגון OECD. אי-ודאות לגבי משרות והכנסה יכולה למנוע מצעירים להשיג מרקרים מסורתיים אחרים של בגרות, ולהותיר אותם מיואשים ומפוכחים מאשליות. אי-ודאות זו יכולות גם להיות השלכות ארוכות טווח על הבריאות, הפוריות והפשע, ובסופו של דבר היא עלולה להוות איום על הלכידות החברתית. לכן בראש אג'נדת המדיניות ב-OECD נמצא סיוע לצעירים לעבור להשכלה או תעסוקה נוספות, כפי שמוכיח היעד שקבעו ה-G20 לצמצם ב-15% עד 2025 את מספר הצעירים מעוטי המיומנויות, שאינם נמצאים במערכת החינוך, בתעסוקה או בהכשרה או שעובדים בסקטור הבלתי פורמלי.

מאז 2007 נמחקה אחת מכל עשר משרות

בין השנים 2007 - 2014 נמחקה אחת מכל עשר משרות כמעט שהחזיקו עובדים מתחת לגיל 30. בספרד, ביוון ובאירלנד, פחת בחצי מספרם של הצעירים המועסקים. הנפגעים העיקריים מאובדן משרות אלה היו צעירים שנשרו מהלימודים מבלי שסיימו תיכון. ואף כי מדינות אחדות הצליחו להחזיר את רמת התעסוקה של הצעירים לרמות שקדמו למשבר, הרי שבמדינות רבות ההתאוששות הייתה חלשה מידי ולא הצליחה לשפר משמעותית את סיכוייהם של הצעירים.

בגלל רמות כישורים נמוכות יותר, הצעירים פגיעים במיוחד

צעירים שלא סיימו תיכון מהווים יותר מ-30% מהאנשים שאינם נמצאים במערכת החינוך, בתעסוקה או בהכשרה מקצועית (NEET), וסיכוייהם להיות NEET גדולים פי שלושה מסיכוייהם של בעלי השכלה אקדמאית. עם זאת, הישגים ירודים בלימודים אינם מסתכמים בהכשרות פורמליות. לצעירים בעלי רמת מיומנות נמוכה בקריאה ובמתמטיקה יש סיכוי רב יותר לא להימצא במערכת החינוך, בתעסוקה או בהכשרה מקצועית. עובדה זו מעידה על חשיבותם של השכלה חלופית איכותית ושל מסלולי הכשרה לנושרים מבתי הספר.

לעיתים קרובות נשים צעירות מוצאות עצמם מחוץ למערכת החינוך, לתעסוקה או להכשרה מקצועית כי עליהן לטפל במישהו

בטווח הרחוק, העובדה שמישהי אישה מוסיפה לסיכוייה למצוא עצמה מחוץ למערכת החינוך, לתעסוקה או להכשרה מקצועית. נשים צעירות רבות מטפלות בילדים ובבני משפחה אחרים בבית. לפיכך, סיכוייהן של נשים להיות NEET גדולים פי 1.4 מסיכוייהם של גברים. חד הוריות מתקשות במיוחד לשלב טיפול בילדים עם תעסוקה או המשך לימודים. זמינותו של טיפול בר השגה לילדים מכרעת לשיפור סיכוייהן של נשים צעירות למצוא עבודה.

NEETs אחדים מתמודדים עם חסרונות נוספים

צעירים שמוגבלים מבחינות אחרות ניצבים מול סיכון כבד להפוך ל-NEETs. בהשוואה לצעירים ילידי המקום, סיכוייהם של מי שנולדו בחו"ל להיות NEET גדולים פי 1.5, במיוחד אם אינם דוברים את השפה המקומית ורמת

הכישורים שלהם נמוכה. סיכויים גדולים יותר לחוות אבטלה או אי-פעילות הם מנת חלקם של צעירים שהוריהם בעלי רמת השכלה נמוכה או שאינם עובדים. מצב זה מצביע על העברה בין-דורית של חיסרון. בקרב ה-NEETs יש נציגות יתר לצעירים שמבריאותם לקויה.

מרבית הצעירים אף פעם אינם NEET, אך חמישית מהם הם NEETs במשך תקופות ארוכות

במספר מדינות שנבחנו, במהלך פרק זמן של ארבע שנים, יותר ממחצית מהצעירים מעולם לא היו NEET. במדינות אחרות, תקופות NEET קצרות היו חלק ממעבר מוצלח מלימודים לעבודה. עם זאת, חמישית מכלל הצעירים ביו NEETs יותר משנה - מבחינתם התנתקות מעבודה והשכלה אינה חוויה חולפת, היא מצב מתמשך. במדינות שהוכו קשות על ידי המשבר יש אחוז גבוה יותר של NEETs במשך תקופות ארוכות; סיכויים להיות NEETs תקופה ארוכה יש גם לנשים, לבעלי רמת השכלה נמוכה ולצעירים שבריאותם לקויה.

רמות האושר, האמון והעניין הפוליטי של NEETs נמוכות יותר

מצב של NEET משפיע על אושרם של צעירים, עלול לגרום להם לחוש משוללי זכויות אזרח, ועשוי להשפיע לרעה על הלכידות החברתית. בהשוואה לצעירים שאינם NEET, מידת שביעות הרצון מהחיים והאמון באחרים של צעירים שהינם NEET נמוכים יותר. הם גם מביעים פחות עניין בפוליטיקה ונוטים להרגיש שהדאגה לאזרחים היא באחריות הממשלה.

רשתות הגנה לצעירים נוטות להיות חלשות יותר

מי שנשרו מהלימודים וצעירים בעלי היסטוריה תעסוקתית לא רצופה לעיתים קרובות אינם זכאים לקבל הבטחת הכנסה. רק כ-30% מכלל המובטלים מקבלים דמי אבטלה, בעוד שלמעלה מ-40% מכלל מחפשי העבודה בני 30 ומעלה מכוסים. כתוצאה מכך, רשתות הביטחון הסוציאליות פחות אפקטיביות במלחמה בעוני בקרב הצעירים: בהשוואה ל-50% מהמבוגרים בני 30 ומעלה, תשלומי העברה ציבוריים מחזיקים מעל לקו העוני 40% מהצעירים שהיו מדורגים מתחתיו אילו חיו רק מהכנסותיהם. כל צעיר שמיני בערך חי בעוני, ושיעורי העוני בקרב הצעירים גבוהים יותר משיעורי העוני בקרב קשישים.

חשוב להילחם בנשירה המוקדמת מהלימודים

בעשור האחרון, במדינות OECD פחת אחוז הצעירים שנשרו מבית הספר לפני סיום לימודי התיכון. ובכל זאת, לאחד מכל שישה בני 25 עד 34 עדיין אין תעודת בגרות, במיוחד גברים צעירים. כדי לוודא שכל הצעירים יסיימו את לימודי התיכון, נחוצה תמיכה כוללת: מעקב אחר נוכחות בבית הספר כדי לאתר סימני מקדימים לנשירה; התייחסות לבעיות חברתיות או בריאותיות של התלמידים; והצעת תכניות לאחר שעות בית הספר כדי להעסיק את התלמידים ולחזק את המוטיבציה שלהם.

השכלה מקצועית איכותית והכשרות יכולות לסייע בהקלת המעבר מבית הספר לעבודה

השכלה מקצועית והכשרה (VET) היא חלופה חשובה ללימודים אקדמאים. היא מכינה צעירים לשוק העבודה מתוך כוונה לתת מענה לצורכי המעסיקים. רכיב ההכשרה המעשית של VET צריך להיות מבוסס על עבודה, ובמצב האידיאלי בצורה של תכניות חניכות שמתאימות, כבר בשלב מוקדם, בין הצעירים למעסיקים. תכניות כאלה יכולות להיות אטרקטיביות ומועילות במיוחד לצעירים שעייפו מבית הספר. תכניות קדם-חניכות יכולות להכין את מי שחלשים בקריאה וכתובה, במתמטיקה או בכישורים החברתיים הנחוצים כדי לתפקד במקום העבודה.

כדי לשלב מחדש את ה-NEETs יש צורך בתכניות מוכוונות בקפידה

השירותים הציבוריים צריכים לפנות אל NEETs כדי למנוע אי-פעילות ארוכת טווח. שירותי תעסוקה, שירותי רווחה וגורמים לא-ממשלתיים יכולים למלא תפקיד מרכזי בשילובם של צעירים מנותקים. לאחר שצער נרשם, שרטוט פרופיל מקיף יכול לעזור להתאים את התמיכה לתכלית ולחסוך עלויות אם יבטיח הכוונת ההתערבויות לצעירים הנכונים. ל-NEETs דרושה אולי עזרה מועטה במציאת תעסוקה, ואילו תכניות מוצלחות לצעירים בעלי מוגבלויות חמורות או מרובות נוטות לרוב להיות אינטנסיביות ויקרות. התכניות המבטיחות ביותר משלבות לימודים והכשרה מעשית עם יעוץ, תמיכה פסיכולוגית ודיוור. חלקן כבר הוכיחו את יעילותן הכלכלית, היות ששיפרו את פוטנציאל ההשתכרות וצמצמו את הפשיעה.

© OECD

תקציר זה אינו מהווה תרגום רשמי של ה-OECD.

שעתוק תקציר זה מותר בכפוף לאזכור זכות היוצרים של ה-OECD וכותרת הפרסום המקורי.

תקצירים רב-לשוניים הם קטעים מתורגמים מתוך פרסומים של ה-OECD שפורסמו במקור באנגלית ובצרפתית. ניתן להשיגם ללא תשלום בחנות המקוונת של ה-OECD, בכתובת www.oecd.org/bookshop

למידע נוסף, ניתן ליצור קשר עם יחידת זכויות ותרגומים של ה-OECD, מינהלת ענייני ציבור ותקשורת, בדוא"ל: rights@oecd.org, או בפקס מס':

+33 (0)1 45 24 99 30

OECD Rights and Translation unit (PAC)
2 rue André-Pascal, 75116
Paris, France

תר האינטרנט שלנו www.oecd.org/rights

[Read the complete English version on OECD iLibrary!](#)

© OECD (2016), *Society at a Glance 2016: OECD Social Indicators*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/9789264261488-en